

Naturskyddsföreningen

Kristianstad Bromölla

Höstprogram 2019

Geologins dag vid Ullstorps kalkbrott 2018

Ordföranden sjunger ut

Det finns hopp

Många har vaknat och förstått att vi står mitt i en kris. Även om miljöorganisationer har sagt det i decennier så är det först när folk upplever klimatkrisen på egen hand, som det uppfattas. Nu är vi här och vi kan bara försöka åtgärda så kraftfullt det går. 2019 blev startskottet för en stor våg av engagemang, Naturskyddsföreningens klimatgrupper har ploppat upp i många kommuner, fredagsdemonstrationerna ”Fridays For Future” med Greta Thunbergs som initiativtagare samlar folk över hela världen, 1.5 - 2 miljoner människor den 15 mars. Tålamodet tar slut hos en del, som väljer Extinction Rebellion som arena för att göra skillnad.

I höstas, efter sommarens torka, fick jag för första gång klimatångest. Det gav insikter om hur viktigt klimatpsykologi är för att skapa förändring. Folk övertygas inte med enbart fakta, utan vi är alla sociala varelser. Vi vill accepteras av familj, vänner och grupper. Många ylar hellre med vargarna än agerar rationellt, det är helt naturligt. Statusjakt är både det som skapat klimatkris och det som kan rädda oss från undergång. Tänk på tjejen i skolklassen som fick alla andra att gå med ett speciellt armband. Två viktiga sätt att skapa förändring är genom styrning från politiskt håll och beteendeförändringskampanjer. Vi ska visa på att man mår bättre av att vara miljövänlig, att det bästa man kan göra för sitt barn är att minska sina utsläpp, att man kan spara pengar genom att minska sin konsumtion. Många mår också bättre av att engagera sig. Text genom att skriva under namninsamling, dyka upp en stund på demonstration, skriva insändare eller prata med sin politiker oavsett parti.

Vill DU vara med att göra skillnad så kan du delta i studiecirkeln ”Klimatverkstad” där vi tar fram konkreta klimatförslag för kommunen. Eller du kan demonstrera fredligt varje fredag med FridaysForFuture utanför rådhuset. Naturskyddsföreningen stöttar detta genom att ansöka om tillstånd. Vissa datum kan vara utan tillstånd eller så kan tillståndet gälla en annan plats. I så fall har Naturskyddsföreningen alltså inget ansvar för eventuella demonstrationer. Det är därför viktigt att hålla sig uppdaterad via facebooksidan ”Fridays For Future Kristianstad” (man behöver inte ha facebookprofil för att se denna) eller prata med folk på plats.

Rune Stenholm Jakobsen

Naturskyddsföreningen i Kristianstad & Bromölla är en lokal krets inom riksorganisationen Naturskyddsföreningen. Vi verkar genom opinion och kunskapsspridning inom natur och miljö. Med ca 1400 medlemmar i Kristianstad och Bromölla kommuner utgör vi en kraft att påverka för ett hållbart samhälle och en rik natur.

Vid våra utflykter: Ha kläder och skor som passar årstiden och vädret.
Glöm inte ta med fika!

Samåkning: Om du vill samåka måste du ringa kontaktpersonen i förväg. Vi använder oftast naturum Vattenrikets parkering (Naturumsvägen 2) som samlingsplats för samåkning. Om du åker buss eller tåg – stig av vid järnvägsstationen och gå över ån via gångbron vid Naturum. Vi delar på bilkostnaden. Var och en betalar förslagsvis 5 kr/mil.

Evenemangen är gratis om inget annat anges!

Söndag 4 augusti kl 9.00 Ängens dag på Sölvesborgskretsens äng vid Siesjö.

Samling p-plats norr om Yndegården (vandrarhem första avfart Sölvesborg från motorvägen mot Ynde). Medtag fika och om du har lie/räfsa, annars finns att låna.

Kontakt: Barbro Ahlner tel 076-844 5527

Onsdag 7 augusti kl 18.00 Floravandring på Härlövs ängar.

Kjell-Arne Olsson berättar om alla växter som trivs på den gamla sotpippens ”ruderatmarker”.

Samling: P-platsen vid naturum Vattenrike

Kontakt: Agnetha Björklund tel 070-695 66 49

Söndag 11 augusti kl 10.00 Vandring med kamera på Kjugekull.

En skicklig fotograf lär oss ta bättre naturbilder.

Samling: P-platsen vid Kjugekull.

Kontakt: Kenth Ljungberg tel 070-898 1919

Måndag 12 augusti kl 18.00 Vi ploggar! Plogga är en kombination av jogga och plocka (skräp). Ett helt fantastiskt sätt att röra på sig samtidigt som man gör naturen en tjänst. **Vi samlas** vid Biltema-parkeringen (framför ingången). Sedan springer vi på den gamla vägen längs med väg 21. Det ligger mycket skräp där. Vi joggar en halv timme och sedan vänder vi och joggar tillbaka. Du behöver absolut inte vara vältränad. Ta gärna med ett par plastpåsar och arbetshandskar. Alla är välkomna! **Kontakt:** Collette Coumans tel. 073-7366331

Söndag 18 augusti kl 10.45–ca 14 Insekternas dag. Österlenkretsen firar Insekternas dag på Blåvingeleden vid Maglehem under ledning av Martin Stoltze och vi får hänga med. **Samling** vid busshållplatsen ”Maglehem Lillehemsvägen”. OBS Tiden kan ändras om busstiderna ändras. **Kontakt:** Björn Lardner från Österlenkretsen tel 0702-687171

Söndag 25 augusti kl 10-15 Trädgårdens dag i Bäckaskogs slottspark. I Naturskyddsföreningens hörna bjuder vi på information om vilka blommor som bin, humlor och fjärilar gillar att besöka. Då ökar ju den biologiska mångfalden som är så viktig för både oss och allt levande. **Kontakt:** Karin Bergendal tel 073 - 800 3667

Lördag 7 sept kl 10-16 Bokbord på Bokfestivalen i Kristianstad
Kontakt: Kenth Ljungberg tel. 070-898 1919 eller Barbro Ahlner 076-844 5527

Söndag 15 september kl 10.00–ca 14 Geologins dag - Vulkaner.

Emma Rehnström guidar bland vulkaner i Hässleholmstrakten.

Samåkning från naturum Vattenriket kl 9.00 eller **samling** Custon vägkrog utmed väg 23 mellan Sösdala och Tjörnarps kl 10.00.

Kontakt: Karin Bergendal tel 073 - 800 3667

Framtidsveckan

Lördag 14 september kl 15.00 Flygfritt år och tågsemester.

Maja Rosén driver kampanjen om "flygfritt år" inom organisationen "Vi håller oss på Jorden". Sakligt och vasst punkterar hon motståndare i debatter i nyhetstv och nu kommer hon och berättar om kampanjen och varför vi kan göra skillnad genom att avstå från flygandet. Tillsammans med Rune Stenholm Jakobsen pratar vi även om tågsemester, ideer, tips, lösningar och upplevelser. **Lokal:** Regionmuseet Kristianstad.

Kontakt: Rune Stenholm Jakobsen 070-7287974

Söndag 15 september kl 12.00-ca 14.30 Workshop om

klimat känslor. Vad känner du inför klimatkrisen? Många upplever sorg, rädsla, ilska, skuld... Vad gör man med alla starka känslor? Att dela sina tankar och känslor med andra är ett bra sätt att hantera det som kan kännas överväldigande. Starka känslor är ofrånkomliga och nödvändiga när vi står inför ett hot - men hur hanterar vi dem och vänder dem till handling istället för uppgivenhet? Hur kan vi ta hand om varandra - och kan det komma något gott ur den omställning vi står inför? Kom och delta i aktiva samtal och övningar under ledning av psykolog Marit Fontana Oscarsson och Rune Stenholm Jakobsen från Naturskyddsföreningen. **Lokal:** naturum Vattenrike.

Kontakt: Rune Stenholm Jakobsen 070-7287974

Måndag 16 september kl 18.30 Klimatläget i Kristianstad.

Vår och andra föreningars studiecirkel "Klimatverkstad" redovisar status i vad de kommit fram till inom arbetet med att ta fram konkreta förslag till utsläppsminskning och klimatarbete i Kristianstad kommun. Presenteras av Rune Stenholm Jakobsen med flera.

Lokal: Studieförbundet, V. Storgatan 51h, (bredvid Röda Korset)

Kontakt: Rune Stenholm Jakobsen 070-7287974

Torsdag 19 september kl 12.00-12.40 Lunchvandring i Tivoliparken. Följ hösten i Tivoliparken i Kristianstad. Hur träden inrättar sig för vintervilan. Frukter som mognar och blad som skiftar färg. **Samling** kl 12.00 i parkens nordvästra hörn, vid naturumbron över Helge å. **Kontakt:** Karin Bergendal 073-800 36 67

Söndag 22 september kl 10.00 Svampexkursion i Bromöllatrakten. Jan-Åke Lönqvist från Olofström guidar i svamparnas värld. **Samling** parkeringen vid Maxi Bromölla (vid återvinningen) **Kontakt:** Barbro Ahlner tel 076-844 5527

Miljövänliga veckan Lördag 28 september – söndag 6 oktober (vecka 40)

Fixa grejen! Ägodela! Att fixa grejen är att laga och reparera det som gått sönder. Att ägodela kan vara att gå med i en bilpool, dela gräsklippare eller bormaskin med grannarna. När miljövänliga veckan närmar sig, se kretsens hemsida och Facebook vad som händer.

Kontakt: Handla Miljövänligt-gruppen genom Karin Bergendal 073-800 36 67

Torsdag 10 oktober kl 12.00-12.40 Lunchvandring i Tivoliparken Följ hösten i Kristianstads stadspark, hur träden inrättar sig för vintervilan: Frukter som mognat, blad som skiftat färg. **Samling** kl 12.00 i parkens nordvästra hörn, vid naturumbron över Helge å. **Kontakt:** Karin Bergendal 073-800 36 67

Söndag 13 okt. kl 10-17 (drop-in) Bioblitz/Mossornas dag – artinventering vid Blåherremölla. En intensiv artinventering över dagen, där alla hjälps åt att inventera växter och djur och alla lär sig av varandra. Med oss har vi Ulf Gärdenfors, Martin Stolzte och Rune Stenholm Jakobsen samt förhoppningsvis flera entusiaster från när och fjärran. Du kan få uppleva mycket du inte kände till. Oavsett ålder och kunskapsnivå – alla är välkomna att hjälpa till och lära sig mer. Vi inventerar i det relativt outforskade Blåherremölla längs Julebodaån. Caféet öppnar sina dörrar, men annars har man med egen lunch med mera. **Plats:** Parkeringen vid Blåherremölla
Kontakt: Rune Stenholm Jakobsen 070-7287974

Söndag 27 oktober kl 10.00 Våtmarker på Ryssberget med Stefan Gabrielsson. Trolle-Ljungby har anlagt ett tiotal våtmarker på Ryssberget. Det gäller dels gamla slåttermarker som varit granplanterade och dels utdikade våtmarker där vattenytor återskapas. Syftet är att öka den biologiska mångfalden men förhoppningsvis även minska brunfärgningen av vattnet i avrinningsområdet.
Samling: Bromölla vid återvinningen på ICA MAXI:s p-plats för samåkning. **Kontakt:** Barbro Ahlner, tel 076-844 55 27 och Kenth Ljungberg, tel 0708-98 19 19.

Tisdag 5 november kl 19.00 Föredrag om Svalbard av Måns Sjöberg.

Akvarellmålaren, illustratören och fågelkännaren Måns Sjöberg berättar om sina resor till Svalbard, den norska ögruppen långt norrut i Ishavet. Han har rest i de tidiga utforskarnas fotspår och berättar om vad han har lärt om djurliv och landskap på öarna.

Lokal: Studieförbundet, V. Storgatan 51 h (bredvid Röda Korset)

Kontakt: Karin Bergendal tel 073 - 800 3667

Söndag 24 november kl 13.00-ca 14.30 Vinterpromenad i glömda kulturmiljöer – hamlade bokar. Skapa brännved och samtidigt bevara kulturarv och skapa biodiversitet – är det möjligt? JA, genom att hamla. Kom ska du se spåren av hamling, innan det är för sent. Du kan lätt börja hamla själv. Promenad med besök hos mastodonter, fallna som stående kämpar av hamlad bok med mera.

Plats: Bockatorpet i Bockeboda

Kontakt: Rune Stenholm Jakobsen 070-7287974

Fredag 29 november INTE Black Friday!

Istället för att köpa nytt den dagen, byter vi i Naturskyddsföreningen julpynt med varandra! Kolla kretsens hemsida och Facebook när datumet närmar sig om var och hur bytet ska ske.

Kontakt: Handla miljövänligt-gruppen genom Karin Bergendal
073-800 36 67

Torsdag 26 december kl 10.00 Annandagjulpromenad på Linnérundan

Vi njuter av frisk luft och motionerar bort lite av julmaten medan vi tittar på övervintrande fåglar och letar eventuella blommande växter.

Samling på naturum Vattenrikes parkering.

Kontakt: Christer Neideman tel 076-77 66 106

Söndag 19 januari kl 9-13 Örndag i Tosteberga hamn (Bodarna)

Vi spanar efter havsörnar från hamnplanen i Tosteberga. Byalaget säljer grillad korv mm. Samarrangemang med NÖ Skånes Fågelklubb och naturum.

Kontakt: Christer Neideman tel 076-77 66 106

Örnbuss är ännu inte planerad - kolla på hemsidan!

Vi finns på Facebook! Gå gärna med i våra facebookgrupper "Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla" och i "Floravårdsgruppen Kristianstad".

Vår hemsida *Sländan* innehåller nu tusentals foton av ca 1300 arter av växter och djur som finns i våra kommuner!

<http://slandan.mixerdata>

Vandringar på Linnérundan med Evert Valfridsson

i samarbete med Studieförbundet och NÖ Skånes Fågelklubb.

Vandringen är ca 6 km och tar ca 3-4 timmar. Glöm inte fika!

Samling vid naturum Vattenrikets parkering.

Datum och tider

Sön 11/8, ons 14/8, sön 18/8, ons 21/8, sön 25/8, ons 28/8, lör 31/8, sön 15/9, ons 18/9 **kl 8.00**

Ons 25/9, ons 2/10, ons 9/10, ons 16/10, ons 23/10, ons 30/10, lör 2/11, sön 10/11, sön 17/11, sön 24/11 **kl 9.00**

Sön 1/12, sön 8/12, lör 18/1 **kl 10.00**

Kontakt: Evert Valfridsson tel 070-602 3045

evert.valfridsson@naturskyddsforeningen.se

Vattenriket®

Vattenrikets program hittar du på naturums hemsida

<https://vattenriket.kristianstad.se/naturum/program/>

Naturskyddsföreningen

Kristianstad Bromölla

Styrelsen

Ordförande
Vice ordförande
Kassör
Sekreterare
Utbildningsledare

Telefon kvällstid

Rune Stenholm Jakobsen	070 - 728 7974
Karin Bergendal	073 - 8003 667
Anders Johansson	070 - 523 1178
Anders Sigfridsson	044 - 24 37 38
Kent O Ljungberg	070 - 898 1919
Barbro Ahlner	076 - 844 5527
Agnetha Björklund	044 - 24 44 68
Christer Neideman	044 - 21 29 59
Mikael Ulvholt	070 - 852 1276

Valberedning:

John Nordkvist	070-594 7191,
Anita Nilsson	070-829 4277

Medlemsavgiften 2019 är för fullbetalande medlemmar 295 kr eller 24 kr/månad via autogiro. **Familjemedlemsavgift** (för hela familjen) **är 365 kr** eller 30 kr i månaden via autogiro. **Ungdomsmedlemskap** – om du är yngre än 26 år är **195 kr** eller 16 kr i månaden via autogiro. Nya medlemmar betalar avgiften till Svenska Naturskyddsföreningen PG 90 19 09 – 2
Ange Naturskyddsföreningen i Kristianstad som lokalförening.

Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla

Djurhagsvägen 70-21, 291 93 Önnestad

Hemsida: <http://kristianstad.naturskyddsforeningen.se>

Bankgiro: 5720-4299   Organisationsnummer: 838201-4119

Alla våra programpunkter arrangeras i samarbete med Studieförbundet.

Naturskyddsföreningen

Kristianstad Bromölla

Sammanfattning av höstprogrammet 2019:

Söndag 4 aug kl 9.00	Ängens dag vid Siesjö
Onsdag 7 aug kl 18.00	Floravandring på Härlövs ängar
Söndag 11 aug kl 10.00	Vandring med kamera på Kjugekull
Måndag 12 aug kl 18.00	Vi ploggar!
Söndag 18 aug kl 10.45	Insekternas dag
Söndag 25 aug kl 10-15	Trädgårdens dag i Bäckaskog
Lördag 7 sep kl 10-16	Bokbord på Bokfestivalen
Lördag 14 sep kl 15.00	Flygfritt år och tågsemester
Söndag 15 sep kl 10.00	Geologins dag - Vi studerar vulkaner
Söndag 15 sep kl 12.00	Workshop om klimat känslor
Måndag 16 sep kl 18.30	Klimatläget i Kristianstad
Torsdag 19 sep kl 12.00	Lunchvandring i Tivoliparken
Söndag 22 sep kl 10.00	Svampexkursion i Bromöllatrakten
Lördag 28 sep – söndag 6 okt	Miljövänliga veckan
Torsdag 10 okt kl 12.00	Lunchvandring i Tivoliparken
Söndag 13 okt. kl 10-17	Bioblitz/Mossornas dag – Blåherremölla
Söndag 27 okt kl 10.00	Våtmarker på Ryssberget
Tisdag 5 nov kl 19.00	Föredrag om Svalbard
Söndag 24 nov kl 13.00	Vinterpromenad i glömda kulturmiljöer
Fredag 29 nov	INTE Black Friday!
Torsdag 26 dec kl 10.00	Annandagjulpromenad på Linnérundan
Söndag 19 januari kl 9-13	Örndag i Tosteberga